

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Newsletter

komunitní práce a participace

Odbor pro sociální začleňování (Agentura)

Duben 2022

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Agentura
pro sociální začleňování

Tento materiál vznikl za finanční podpory Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost v rámci projektu „Systémové zajištění sociálního začleňování“, registrační číslo projektu: CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_030/0000605

Vážené čtenářky a vážení čtenáři,

nelehká doba probíhajícího válečného konfliktu na Ukrajině a související migrační krize před nás staví nové výzvy v sociálním začleňování. Dle odhadů je možné na Ukrajině očekávat odchod až 10 milionů lidí¹, kteří již opustili či brzy opustí svoje domovy. To představuje zcela nové výzvy nejen pro náš sociální systém v ČR a ostatních zemích EU, ale také pro lokální komunity/společenství na úrovni měst a obcí v ČR, vč. území se zvýšenou koncentrací sociálního vyloučení. Sociální vyloučení týká v ČR čím dál více nejen Romů a obyvatel tzv. sociálně vyloučených lokalit, ale čím dál více také majority, dalších národnostních menšin, cizinců a migrantů žijících v ČR.

Řešení stávající humanitární krize a také dlouhodobější integrace je dynamický a obousměrný proces, který vyžaduje úsilí všech zúčastněných stran. Jde jak o připravenost uprchlíků přizpůsobit se hostitelské společnosti, tak o připravenost ze strany hostitelských komunit, veřejnosti a institucí, které uprchlíky přijímají. Mezi hlavní oblasti spolupráce státní správy s neziskovým sektorem, firmami, experty a akademickou sférou i s jednotlivými dobrovolníky a veřejností bude patřit také **kulturní integrace a akceptace majoritní společnosti**. Současné kapacity bydlení nebudou dostatečné či finančně dosažitelné, a to jak pro skupinu uprchlíků, tak pro část [romské](#) i majoritní populace.² Další obyvatelé žijící na hranici chudoby vč. lidí z majority se budou dále ekonomicky propadat z důvodu [energetické krize](#) a zvyšujících se cen pohonných hmot, nájmu a potravin. Naše činnosti budou nadále směřovat především k podpoře aktérů sociální politiky v obcích, zvláště pak těch, které jsou už nyní zatíženy větší mírou sociálního vyloučení a současně nemají dostatečné kapacity k řešení. Jako občané máme morální povinnost se postarat o utíkající lidi. Jako instituce státní správy s přímým dosahem do lokalit musíme dát ruku k dílu a nesmíme v tom obce, kraje i obyvatele nechat samotné.

Proaktivní přístup je zcela na místě a krizová situace si to žádá. Některé romské obyvatelky ohrožených čtvrtí (např. [sídliště Borek v Třinci](#)) díky komunitní práci v nedávné době aktivizovali svoje vnitřní zdroje a ušily v době pandemie COVID 3000 roušek pro sociální pracovníky a zdravotníky³. Naším cílem je najít synergickou spolupráci s dalšími orgány státní správy, přispět k systémovému řešení a efektivnímu využití kapacit a znalostí v území. Aktuální uprchlická krize bude mít dříve či později dopad do obcí se SVL a do naší agendy. Už teď při organizování pracovních skupin vidíme, že v lokalitách mají naši partneři méně času. Pracovníci, kteří s námi běžně řešili sociální vyloučení, teď řeší uprchlickou krizi. Nemusíme připomínat, že právě nedostatečné personální kapacity (a přetížení) bývají častým problémem při řešení problematiky sociálního vyloučení.

Každá krize představuje zároveň příležitost. Současná situace nás učí spolupracovat nejen napříč veřejnou správou, kulturami, etniky a sociálními vrstvami, ale také napříč obory. Komunitní, krizová a pastorační práce. Regionální a komunitní rozvoj. Mezioborový přístup

¹ There Could Be 10 Million Ukrainians Fleeing Putin's Bombs: <https://foreignpolicy.com/2022/03/04/ukraine-russia-war-refugees-10-million>

² Bydlení, trh práce, vzdělávání: Jak postupovat v integraci ukrajinských uprchlíků v ČR 2022+ (PAQ Research a České priority, 2022): <https://www.paqresearch.cz/post/integrace-ukrajinskych-uprchl%C3%ADku-v-cr-2022>

³ Komunitní práce žije i během pandemie. Třinecké ženy ušily více než 3 000 roušek: <https://www.socialni-zaclenovani.cz/komunitni-prace-zije-i-behem-pandemie-trinecke-zeny-usily-vicenez-3-000-rousek>

psychosociální krizové spolupráce se zaměřuje na spolupráci, spolužití a vzájemnost rozmanitých jedinců a skupin po neštěstích. Využívá spontánní energie vznikající po neštěstích propojující lidi a skupiny s rozmanitými zájmy. Rok po tornádu na jižní Moravě hledají sociální pracovníci společně s architekty naději pro budoucí projekty. Tornádo ukázalo potřebnost promýšlet nově veřejný prostor v obcích se zapojením všech obyvatel.

Na podzim letošního roku připravujeme se vzdělavateli kulaté stoly k rozvoji vzdělávání v komunitní práci, které by mohly otevřít debatu o systematičtějším vzdělávání a mezioborovém přístupu v komunitní práci a komunitním rozvoji. Kromě uvedeného intenzivně spolupracujeme s MPSV na přípravě podmínek pro financování komunitní práce a participativních přístupů z [Operačního programu Zaměstnanost+](#), prostřednictvím [Koordinovaného přístupu k sociálnímu vyloučení 2021+ \(KPSV 2021+\)](#).

Všem srdečně přeji hodně pracovních úspěchů a neutuchající naději v pozitivní změnu

Markéta Benešová, p. z. odboru pro sociální začleňování MMR (Agentura)

Přehled aktualit v oblasti komunitní práce a participace:

- V úterý 12. 4. 2022 bude od 9:00 probíhat online setkání **realizátorů komunitní práce**, viz [odkaz](#). Prostřednictvím strukturované diskuze se zaměříme na aktuality, zjišťování potřeb realizátorů komunitní práce a sdílení zkušeností s její realizací v SVL. Novinky v podpoře komunit v SVL představí také kolegyně z Nadace Via.
- V nelehké době probíhající migrační krize a válečného konfliktu mohou být nejen komunitním pracovníkům, ale i všem pomáhajícím profesionálům i dobrovolníkům užitečné informační materiály [Psychosociálního intervenčního týmu ČR](#), který se věnuje **psychosociální krizové spolupráci**. Všechny materiály najdete volně ke stažení na webu: <https://pitcr.cz/rubrika/ukrajina>.
- Pokud ve vašich komunitních centrech organizujete společně s komunitou **pomoc válečným uprchlíkům**, tak by se vám pro inspiraci mohl hodit také následující rozcestník o možnostech dobrovolnictví: <https://wave.rozhlas.cz/cas-misto-penez-jak-mohou-lide-pomoci-ukrajincum-ve-svych-volnych-chvilich-8703756>
- [Nadace Via](#) otevřela další kolo **Na startovní čáře: grantovou výzvu na rozvoj komunit v SVL**, který je určen pro ty, kteří by rádi společně změnili k lepšímu místo, kde žijí. Může se jednat o úpravu veřejných prostor nebo i o společné akce, které by pomohly zlepšit vztahy v SVL a sousedství. Žadatelé nemusí mít žádné předchozí zkušenosti s grantovou podporou. Program Nadace Via je velmi jednoduchý a zároveň kolegyně rády pomohou vám i přímo lidem z komunity jak v přípravné fázi, tak i při realizaci. Důležitá je chuť něco změnit a zapojit do činnosti co nejvíce členů z komunity.
 - Vendula Humlová: vendula.humlova@nadacevia.cz, 739 320 295
 - Helena Masníková: helena.masnikova@nadacevia.cz, 739 648 679
- Nadace Via vyzývá aktivní občany k **zapojení nových sousedů z Ukrajiny**: Přemýšlíte o tom, jak ve svých sousedských a komunitních projektech zohlednit nové výzvy spojené se současnou situací? K zapojení nových sousedů z Ukrajiny můžete využít i programy [Místo, kde žijeme](#) a [Dobro-druzi](#).
- Na další **Ghetto festival** v Litvínově-Janově vás zve v sobotu 25. 6. spolek MY Litvínov a [Libuše - sousedský dům Janov](#). Vznikající komunitu v Janově můžete podpořit také finančním příspěvkem na vybudování parkurového hřiště, venkovní pece nebo kurníku pro slepice: <https://darujte.nadace-promeny.cz/?detail=48-zahrada-vily-libuse-litvinov>
- V průběhu letošního roku plánujeme v regionech ve spolupráci s Nadací Via uspořádat semináře o **komunitním rozvoji ABCD** pro místní partnery.
 - [Asset Based Community Development](#) je mezinárodně praktikovaná strategie komunitního rozvoje založeného na aktivizaci zdrojů a silných stránek. Kromě mobilizace konkrétní komunity se ABCD zabývá tím, jak propojit místní zdroje jednotlivců a vnější okolí místního společenství.
- Na podzim se v regionech ČR uskuteční také 3 kulaté stoly na téma **rozvoje vzdělávání v komunitní práci**, které spolupřátáme se zástupci vzdělavatelů (VOŠ/VŠ, univerzity), Asociací vzdělavatelů v sociální práci, MPSV a MŠMT.

- Gratulujeme kolegyním k založení prvního společensko-vědního spin-offu v ČR se zaměřením na **vzdělávání v komunitní práci!** Od 31.3. se v Praze rozeběhl první kurz s 15 účastníky z celé ČR od Aše až po Ostravu a vy si můžete přečíst příběh o založení vzdělávací firmy s podílem Ostravské univerzity:
www.rosteam.cz/post/opravdovy-pribeh-o-zalozeni-spin-offu
- Do úterý 12. 4. můžete hlasovat a rozhodnout o ceně publika **SozialMarie**. Mezi sociálně-inovačními projekty z Česka jsou zastoupeny 2 participativní projekty s aktivním zapojením cílových skupin, které můžete hlasováním podpořit:
 - [Ženy bez domova učí, jak pracovat s traumatem](#) (Jako doma - Homelike)
 - [Building Bridges](#) (Mezinárodní věžeňské společenství)
- Oslava dvacátého výročí **Českého západu** se bude konat v pátek 8. 4. 2022 od 14:00 hodin v Dobré Vodě u Toužimi:

20 **Českého západu**

8.4.2022
Den Romů
v Dobré Vodě

14h přivítání + překvapení
keramická dílna
soutěž o nejlepší dobrovodskou buchtu
dětská bojovka na Ptačí stezce
malování romské vlajky
strašidelné historicky ve sklepení
opékání buřtů
taneční soutěž s balonky
kapela Aliband
občerstvení

český západ

Díky za spolupráci a přeji hezký den

Michal Kandler

tel: 725 818 439

e-mail: michal.kandler@mmr.cz